

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Білоцерківський національний аграрний університет
Освітня програма	48089 Землеустрій та кадастр
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

09.11.2021 р.

Справа № 1403/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 19 "Архітектура та будівництво" у складі:

Товбич Валерій Васильович – головуєчий,

Бродко Оксана Антонівна,

Бурак Костянтин Омелянович,

Волкова Вікторія Євгенівна,

Гамеляк Ігор Павлович,

Дорошенко Юрій Олександрович,

Семко Олександр Володимирович,

Серант Остап-Михайло Володимирович,

Третяк Корнелій Романович,

Турченко Василь Олександрович,

за участі запрошених осіб:

Димань Т.М. - проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності – представник ЗВО,

Прядка Тетяна Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Білоцерківський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48089
Назва ОП	Землеустрій та кадастр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Варто також зазначити унікальність ОП, яка полягає в її спрямованості на еколого-безпечне землекористування.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП і програмні результати навчання визначаються з врахуванням Ради роботодавців, до якої входять представники бізнесу і органів місцевого самоврядування, наприклад, Білоцерківського району ([rada_robotodav_geodezia.pdf](#) ([btsau.edu.ua](#))). У «рецензії-відгуки роботодавців» ([btsau.edu.ua](#)) надані відгуки в яких відзначається, що ОП «землеустрій та кадастр» сформована відповідно до суспільних потреб, враховує тенденції розвитку земельної реформи, економіки держави, запити на ринку праці (директор КП «Кадастровий офіс» Маловільшанської сільради, директор ПП «Гео-Кадастр»), забезпечує систему високоякісної підготовки конкурентоспроможних землепорядників на ринку праці (староста Трушківського старостинського округу Фурсівської сільради), спрямована на підготовку фахівців здатних вирішувати спеціалізовані завдання і практичні проблеми з урахуванням екологічних економічних і соціальних питань (генеральний директором ТОВ «Експертцентр»), спрямована на оволодіння сучасними методами планування землекористування, створення збалансованого і інвестиційно привабливого землекористування (голова Узинської міської ради).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Основний акцент ОП спрямований на екологічну складову сталого розвитку регіону, що відображає тенденції ринку праці та галузевий і регіональний контекст. У відомостях про самооцінювання вказано, що враховані кращі практики подібних ОП інших ЗВО. Слід відзначити, що окремі компоненти ОП є подібними до ОК у складі ОП інших ЗВО України. Проте загальний зміст ОП не може у повній мірі свідчити про врахування кращих практик, зокрема заявлених ЗВО НУ "Львівська політехніка", Київський національний університет будівництва і архітектури, КНУ імені Т. Шевченка. В ОП впроваджений досвід, набутий у процесі співпраці з зарубіжними ЗВО (Czech University of Life Sciences, University of Debrecen, University of Agriculture in Krakow, Slovak University of Agriculture in Nitra), відповідно до чого були скориговані РНО2 та РН 04 в яких врахували необхідність врахування правових, економічних, екологічних наслідків при плануванні землекористування.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП відповідає вимогам законодавства для другого (магістерського рівня вищої освіти). Термін освітньої складової складає 1 рік 4 місяці для денної та заочної форми навчання, що відповідає нормам, встановленим Законом України «Про вищу освіту», що підтверджується представленими навчальними планами для денної (np_geodez_2021_denna.pdf (btsau.edu.ua)) і заочної (np_geodez_2021_zaochna.pdf (btsau.edu.ua)) форми навчання, у яких сумарна кількість кредитів становить 90 кредитів .ЄКТС.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Детальне вивчення робочих програм ОК і їх змістовного наповнення показало, що ОК не забезпечують заявлені в ОП компетентності та ПРН в частині кадастрової та оціночної діяльності і спрямовано на еколого-безпечне землекористування. ЗКО1,ЗКО4,ЗК 07, ЗКО9,ЗК12 спрямовані на набуття компетентностей які здобувачі мають набувати на бакалаврському рівні підготовки. ЗК 02, ЗК 05, ЗК 14, спрямовані на набуття спеціальних (фахових) компетентностей, а не загальних. СКО1-СКО6 сформульовані як “знання....”, але це не є компетентністю. Під час зустрічі з НПП, гарант та члени проектної групи зазначили, що це є технічна помилка.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОП не є міждисциплінарною і це її плюс. Аналіз робочих програм і силабусів, ілюструє спрямованість на поглиблене вивчення питань охорони земель і збалансованого землекористування, хоча теоретичні основи, методики і технології формування кадастрових систем висвітлені недостатньо. У вибірковій частині із 18 ОК на вивчення зазначених питань спрямовані безпосередньо «ГІС в кадастрових системах», «Інституційне забезпечення розвитку державного земельного кадастру», решта дисциплін, окрім ОК «Інституційне забезпечення грошової оцінки земель та земельних ділянок» та дисциплін спрямованих на набуття soft skill, спрямовані на ПРН в землеустрою. В ОП робиться акцент на екологічній складовій сталого розвитку, що полягає, у збалансованому землекористуванні та охороні земель.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Здобувачам вищої освіти забезпечено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір освітніх компонентів з вибіркового блоку дисциплін, баз науково-виробничої практики та тем атестаційних кваліфікаційних робіт. Вивчення вибірових дисциплін проводиться: з першого навчального року (першого семестру). Здобувачі ОП мають змогу обирати дисципліни в обсязі не менш як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП. Процес вибору вибірових дисциплін здійснюється відповідно до «Положення про вибірові навчальні дисципліни у БНАУ» <https://bit.ly/3dPzdOQ>, в якому зазначено що пріоритетом вибору дисципліни для індивідуального навчального плану студента є дисципліни професійного спрямування (не менше 20% вибору від загальної кількості кредитів для ОП (ОНП))

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку у вигляді практичних занять та навчальних практик. Науково-виробнича практика складає 9 кредитів ЄКТС (10% загального обсягу ОП і формує здобуття компетентностей таких як ЗК15, С 04,СК 09 (згідно з «Матрицею відповідності .....»). Цілі та завдання практичної підготовки формуються із урахуванням думки роботодавців, що підтверджується укладеними договорами та проведеними зустрічами з роботодавцями та здобувачами. Результати зустрічей з фокус-групами засвідчують, що практична підготовка відбувається із використанням сучасних геодезичних приладів. Результати зустрічей з роботодавцями та студентами засвідчують позитивну оцінку рівня загальної та практичної підготовки, які демонструють студенти впродовж практики. Проте у «Матриці відповідності .....» не зазначено що в результаті проходження практики здобувач набуває ЗК 09 - здатність застосування знань на практиці. Крім того викликає певне здивування, що при

наявності заключених договорів з базами практик, проходження науково-виробничої практики студентами денної форми навчання відбувалося виключно на кафедрі управління земельними ресурсами та земельного кадастру БНАУ (наказ №182/С від 27.04.21р).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП сприяє набуттю soft skills. Проте, в матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП є певні неточності. Освітня компонента ОК 10 не може бути спрямована на забезпечення ЗКЗ, навіть в робочій програмі навчальної дисципліни не зазначена така компетентна здатність. ОК 11 науково-практична практика не спрямована на ЗК09 - здатність до застосування знань на практиці. ЗК 12 здатність працювати як індивідуально так і в команді забезпечується тільки ОК2, ОК12-підготовка і захист магістерської роботи не спрямована на набуття ЗК12. Проте методичними рекомендаціями щодо підготовки та написання кваліфікаційної роботи магістра, https://drive.google.com/file/d/1up4NyEhea_G2mittBru6RtvDALEH6Pws/view, підготовка і захист магістерської роботи має забезпечувати зазначену компетентну здатність. Рекомендується впорядкувати компетентності які набуваються під час навчання і скоординувати їх із змістовним наповненням ОК.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній. Компетентності та результати навчання, що передбачені ОП «Землеустрій та кадастр» другого (магістерського) рівня вищої освіти, відповідають сьомому рівню НРК.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) переважно відображає фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Варто зазначити, що наданий ЕГ навчальний план за ОП формально не дозволяє відобразити виконання магістерської роботи протягом навчального року (щотижнево згідно виділеного дня - практика ЗВО) і в результаті в бюджеті часу підготовка та захист кваліфікаційної роботи магістра обсягом 240 годин (8 кредитів) заплановано на 2 крайніх атестаційних тижні, що, зрозуміло ж, не відповідає істині. ЕГ рекомендує удосконалити форму навчального плану.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

За даною ОП поки не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

В цілому правила прийому є типовими для ЗВО України, є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. ЗВО обрало для прийому в магістратуру вагу 0,3 для єдиного вступного іспиту з іноземної мови та 0,7 для фахового вступного випробування. Бал документа про базову вищу освіту при цьому не враховується. В цілому акцент ЗВО на підвищений вхідний контроль з фахового вступного випробування є виправданим з огляду на необхідність застосовувати саме спеціалізовані знання і вміння, що здобуваються на попередньому рівні освіти.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

На нашу думку, перелік питань фахового вступного випробування є застарілим і деякі питання (як то використання мензул і мензульних знімачів) не відповідає сучасному розвитку науки і техніки і не вивчається вже швидше всього в жодному з ЗВО України.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблено «Положення про порядок перезарахування освітніх компонентів освітніх програм, визначення академічної різниці та її ліквідації в БНАУ»

https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/polog_poruad_perezaruh_osvit_component.pdf. Визнання результатів навчання під час академічної мобільності регулюється «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти БНАУ» Вищезгадані положення чітко описують процедури, є зрозумілими та доступними. За даною ОП прикладів визнання результатів навчання інших ЗВО або отриманих під час академічної мобільності не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється «Положенням про порядок визнання в БНАУ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» Фокус-група здобувачів вищої освіти за даною ОП, на думку ЕГ, не в повній мірі була обізнана з такими можливостями, хоча представники студентського самоврядування згадували випадки зарахування сертифікатів з іноземної мови після перевірки відповідності їх рівня викладачем, але за іншими ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП в загальному проходить з використанням традиційних форм навчання (лекцій, практичних робіт, консультацій та самостійного навчання студентів). Варто відзначити, що на основі опитувань здобувачів ефективними вони вважають заняття з використанням різних засобів візуалізації та активної індивідуально-групової комунікації, а НПП намагаються впроваджувати дані методи в навчальний процес. Навчальний процес за цією ОП є реальним. У фокус-групах студентського самоврядування та сервісних підрозділів ЗВО підтвердили вибір форм і методів навчання і викладання з врахуванням інтересів здобувачів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Слід зазначити, що за всіма ОК робочі програми дають чітке уявлення про зміст ОК, результати навчання, контрольні заходи. Робочі програми розроблені в 2021 році і є актуальними за формою. ПРН заявлені в робочих програмах чітко відповідають ПРН ОП. В опитаних фокус-групах НПП та здобувачів підтверджувалось, що всі учасники освітнього процесу на початку вивчення кожної із ОК отримують достатню кількість інформації щодо особливостей, цілей, змісту, програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання і це є звичною практикою ЗВО.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Аналіз робочих навчальних програм підтверджує поєднання навчання і дослідження за цими ОК. Свідченням поєднання навчання та досліджень за ОП є також участь студентів в конференціях та, як один із прикладів, отримання диплому III ступеня за результатами II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» здобувачем Петриченко О. (наук.кер. Прядка Т.М.). Аналіз наданих випусковою кафедрою тем кваліфікаційних робіт підтверджує їх науково-дослідницьку направленість, що відповідає рівню вищої освіти, спеціальності та цілям ОП

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Слід зазначити, що в значній мірі робочі програми направлені на висвітлення сучасних наукових практик та досягнень. Разом з тим незрозумілим є відсутність будь-яких тем чи змістових модулів в робочих програмах які б розглядали технології збору та опрацювання даних з використанням БПЛА, який є в матеріально-технічному забезпеченні ОП. Робоча програма з «Геодезичного забезпечення землевпорядкування» містить теми пов'язані з механічним способом визначення площ, але немає тем пов'язаних з практичним використанням електронних тахеометрів при виконанні робіт із землеустрою. Схоже з попереднім прикладом ЕГ не виявила в робочих програмах практичних тем, що передбачають роботу з GNSS-приймачами. Застосування БПЛА, електронних тахеометрів та GNSS-приймачів є сучасними рутинними практиками в даній галузі. ЗВО варто більше уваги звернути на наповнення практичних занять окремих обов'язкових ОК сучасними технологіями збору геопросторових даних. Разом з тим в ОК «Цифровий землеустрій та кадастр», «Інституційне забезпечення розвитку державного земельного кадастру»,

«Інституціональне забезпечення землеустрою» впроваджено результати дисертаційного дослідження Комарової Н.В., а результати дисертаційного дослідження Камінецької О.В. введено в дисципліну «Управління землекористуванням».

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У відповідності до СО ЗВО підписано угоди щодо співпраці з рядом іноземних закладів. Також у відомостях СО зазначається про участь здобувачів у відкритих лекціях іноземних викладачів, які відвідували БНАУ. Проте тематика цих заходів не в повній мірі відповідає освітньому фокусу ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за даною ОП відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів забезпечується завдяки поєднанню модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів). Це дозволяє здійснювати оцінювання більш гнучко, об'єктивно і сприяє систематичній та активній самостійній роботі студентів упродовж усього навчання. Під час інтерв'ювання здобувачів з'ясувалося, що існує практика приймання екзаменів двома викладачами, що, на думку студентів, дозволяє уникнути упередження конкретного викладача і об'єктивно оцінити їх знання.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Заявлені для викладання на ОП НПП в більшості мають професійну здатність забезпечувати досягнення цілей ОП та ПРН. З метою удосконалення професійної кваліфікації викладачами ОП проводиться підвищення кваліфікації (документи, що це підтверджують надані ЕГ). На сайті ЗВО наявні профілі викладачів ОП (<https://btsau.edu.ua/uk/content/profesorsko-vykladackyy-sklad-kafedry-geodeziyi-kartografiyi-ta-zemleustroyu>). Наукові публікації релевантні дисциплінам, що викладаються відповідними науково-педагогічними працівниками, окрім ОК «цифровий землеустрій і кадастр» який викладається Комаровою Н.В. (доктор філософії, галузь знань 05- соціальні та поведінкові науки, спеціальність 051- економіка). Публікації Комарової Н.В. в більшості присвячені еколого-економічним аспектам землеустрою.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Правила конкурсного добору викладачів визначається Положенням «Про порядок заміщення посад (обрання і прийняття на роботу) науково-педагогічних (педагогічних) працівників БНАУ» (https://btsau.edu.ua/sites/default/files/news/pdf/norm_doc_pechat/polog_porjad_zamish_posad_2021.pdf) є прозорими і дають можливість забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців підтверджено документацією: участь у розробленні, перегляді ОП та погодженні ОП (рецензії оприлюднені на сайті (btsau.edu.ua)), та участь в атестації здобувачів. Проте пропозиції шляхом анкетування, участь у науково-методичних семінарах, майстер-класах, тренінгах, проведення аудиторних занять та занять в умовах виробництва не підтверджені документацією кафедри або факультету.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На ОП працюють викладачі, які мають значний практичний досвід діяльності на фахом (д.е.н, проф. Третяк А.М., д.е.н, доц. Кузін Н.В., д.т.н., проф. Мазницький А.С.). К.е.н., доц. Карпенко А.М. є сертифікованим інженером-землепорядником та має практичний досвід роботи у сфері землеустрою. У відомостях самооцінювання наведені приклади залучення професіоналів-практиків до проведення лекцій і практичних занять. Це було підтверджено на фокус-групі із роботодавцями.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Існуюча система професійного розвитку викладачів дозволяє у повній мірі автономно підвищувати професійну кваліфікацію кожному викладачеві.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Під час зустрічей з фокус-групами викладачів підтверджено необхідність та реальність звітування за освітню наукову і методичну діяльність і факти матеріального заохочення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Окремі заявлені ПРН ОП, як наприклад ПРН09, ПРН11 не можуть бути досягнені через відсутність забезпечення повноцінним фотограмметричним інструментарієм на ОП. Навчально-методичне забезпечення ОК ОП були додатково надані ЕГ для ознайомлення, так як в значній мірі вони є лише в навчальній системі Moodle ЗВО і не мають вільного доступу. Слід зазначити, що ЕГ ознайомила лише з методичним забезпеченням 6 з 12 основних ОК. Незрозуміло, чому в звіті не представлено документацію, яка підтверджує можливість закладу використовувати обладнання протягом всього часу на який ВУЗ акредитується. Адже згідно Вимог (див., наприклад, табл. 1 Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП) для обладнання приводяться, крім документів, які підтверджують їх наявність (накладні, товарні чеки, які підтверджують придбання обладнання ВУЗом, договори дарування, довгострокової аренды) ще і відомості про кількість, рік вводу в експлуатацію, рік останнього ремонту, для програмного забезпечення - кількість ліцензій тощо.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або

наукової діяльності в межах освітньої програми

За матеріалами СО ЗВО декларує доступ до навчально-методичних матеріалів через репозитарій БНАУ (<http://rep.btsau.edu.ua/>). Але при пошуку доступних там матеріалів, що стосуються даної ОП, їх кількість є незначною.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Виходячи з наданих презентаційних матеріалів, ЕГ зробила висновок про безпечність освітнього середовища в цілому, дотриманні та постійному супроводі ЗВО всіх питань безпеки життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановлено, що ЗВО намагається максимально допомагати та сприяти здобувачам вищої освіти. Така підтримка реалізовується через інститут кураторства, студентське самоврядування, Центр вирішення конфліктних ситуацій та надання психолого-педагогічної допомоги, юридичні служби.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

За наданими при акредитації матеріалами (презентації ЗВО) можна стверджувати, що вузом виконано необхідний обсяг заходів щодо створення належних умов для таких осіб. У відповідних нормативних документах, які розміщено на сайті БНАУ для осіб, що мають особливі освітні проблеми передбачено можливість здобуття освіти за індивідуальними планами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Було підтверджено чіткість та зрозумілість процедур вирішення конфліктних ситуацій, їх направленість на об'єктивне вирішення питань по суті. При необхідності здобувачі вищої освіти можуть скористатися скринькою довіри, відкриття якої відбувається в присутності студентського самоврядування не рідше ніж раз на місяць. Жодна із фокус-груп не надала інформації щодо будь-яких конфліктних ситуацій за даною ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Під час роботи у фокус-групах та огляду наданих ЗВО документів, встановлено, що у БНАУ функціонує багаторівнева система моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Безпосередньо на факультеті функціонує група зі змісту та якості освіти, що включає як представників Ради роботодавців, НПП та здобувачів вищої освіти, діяльність яких регламентується відповідним Положенням (<https://bit.ly/36LrFhg>). Діяльність відділу забезпечення якості освіти у БНАУ регламентується відповідним Положенням (<https://bit.ly/2PSkbny>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ході інтерв'ювання студентського самоврядування встановлено, що вони через свого представника безпосередньо залучені до перегляду освітніх програм у цілому на загально університетському рівні. Представники студентства є у складі Комісії з питань етики і академічної доброчесності (<https://cutt.ly/VxGc4ro>).

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час інтерв'ювання встановлено, що роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

За даною ОП випускників поки що немає. Проте в університеті існує практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ОП «Землеустрій та кадастр» акредитується вперше.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОП «Землеустрій та кадастр» акредитується вперше. У 2019 році відбувалася акредитація ОП «Геодезія та землеустрій» також другого (магістерського) рівня навчання з підсумковою умовною акредитацією цієї ОП. Під час зустрічі з сервісними підрозділами по реалізації ОП з'ясувалося, що керівництвом ЗВО було прийняте рішення на магістерському рівні не продовжувати ОП «Геодезія та землеустрій», а зосередитися на реалізації ОП «Землеустрій та кадастр» та врахувати результати попередньої акредитації, що, враховуючи кадровий потенціал та наявну матеріальну базу є правильним рішенням. Проте попередні зауваження враховані не в повній мірі, для прикладу . рекомендована література як в РП так і на сайті кафедри.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Опрацьовані документи, що були надані на запит ЕГ, свідчать, що відбувається постійний розвиток ОП (Протокол № 5 засідання ради студентського самоврядування агробіотехнологічного факультету Білоцерківського національного аграрного університету від 02 квітня 2021 року, Протокол № 4 засідання групи зв змісту та якості освіти агробіотехнологічного факультету від 16 квітня 2021 року). Під час роботи у фокус-групах помітне значне бажання з боку гаранта, НПП та роботодавців покращувати якість та розвивати ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На думку ЕГ Університет позиціонує прозорість та публічність у своїй діяльності, забезпечуючи дотримання чітких процедур щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу на ОП.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою одержання зауважень та пропозицій.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму. Інформація щодо ОП міститься за посиланням <https://btsau.edu.ua/node/3834> і складається з: самих ОП за роками, анотації вибіркових дисциплін, окремих методичних вказівок, відгуків роботодавців, тощо. Проте знайти цю сторінку на сайті університету без прямого посилання досить складно. Рекомендуємо покращити логіку пошуку на сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Потребує подальшого вдосконалення процедура врахування побажань зацікавлених сторін. Доцільно враховувати кращі практики розвитку подібних ОП ЗВО України. сучасного розвитку галузі.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Забезпечити заявлену інтегральну компетентність та окремі ПРН переліком ОК зазначених в ОП, оскільки 75% обов'язкових освітніх компонент спрямовані на вивчення теоретичних основ, методик і технологій землеустрою. 2. Забезпечити ПРН, що мають бути набутими для вирішення завдань кадастрової діяльності, геодезії (зазначені в ОП) не вивченням вибіркового дисциплін а обов'язковими. 3. В переліку загальних компетентностей зазначені такі, що мають бути набутими при навчанні на бакалаврському рівні, серед загальних компетентностей, є такі які спрямовані на набуття фахових компетентностей. 4. Потребує вдосконалення структурно-логічна схема із урахуванням можливості вибору ВК з інших освітніх програм. В «Матриці відповідності...» не кореспондуються ЗК іі СК з компонентами ОП. 5. Рекомендується посилити обов'язкову складову ОП дисциплінами спрямованими на вивчення кадастрових і оціночних питань, що забезпечить досягнення заявленої інтегральної і спеціальних компетентностей і ПРН. 6. Необхідно переглянути робочі програми і привести у відповідність змістовне наповнення із заявленими компетентностями і ПРН. 7. Відкоригувати ЗК з урахуванням компетентностей бакалаврського рівня. 8. Передбачити можливість обрання вибіркового дисциплін із інших освітніх програм і відобразити це в структурно-логічній схемі.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Потребують осучаснення питання програми фахового вступного випробування, які не в повній мірі відповідають рівню наукового-технічного розвитку галузі. 2. "Положенням про порядок визнання в БНАУ результатів навчання,

отриманих у неформальній освіті” варто б розширити можливостями зарахування не лише цілих дисциплін, а можливо і окремих тем чи модулів за спрощеною процедурою.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Робочі програми не в повній мірі враховують сучасні наукові досягнення та практики в сфері землеустрою та кадастру і потребують перегляду. Рекомендується розглянути їх на засіданнях кафедр та внести зміни в робочі програми з врахуванням досвіду ЗВО України. 2. Заходи з інтернаціоналізації освітнього процесу за ОП “Землеустрій та кадастр” є недостатніми і потребують подальшого активного розвитку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1.У нормативних документах ЗВО закріпити допустимий відсоток текстових збігів, а не лише їх умовний показник.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Підвищити публікаційну активність викладачів, що залучені до викладання в межах ОП, в фахових наукометричних виданнях. 2. Підвищення кваліфікації НПП проводити не тільки на базі БНАУ . Потребує активізації співпраці з роботодавцями щодо організації підвищення кваліфікації викладачів за профілем дисциплін які вони викладають. 3. Рекомендується НПП передбачити обов'язкові публікації спрямовані на зміст ОП і ОК дисциплін, які вони викладають. Особливо це стосується тих випадків, коли базова фахова підготовка не відповідає спрямованості ОП . 4. Бажано посилення потенціалу кафедри спеціалістами за науковою спеціальністю 05.24.04 та 05.24.01.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Для якісного забезпечення досягнення окремих ПРН (ПРН09, ПРН11) необхідно передбачити придбання сучасного фотограмметричного обладнання для опрацювання матеріалів дистанційних знімків, в т.ч. з наявного квадрокоптера. 2. Репозиторій ЗВО за даною ОП, який вказується у відомостях СО як одне із основних джерел навчально-методичного забезпечення ОП необхідно доповнити навчально-методичними матеріалами за даною ОП. 3. Додатково представити документацію, яка підтверджує можливість закладу використовувати заявлене обладнання протягом всього часу на який ВУЗ акредитується. Адже згідно Вимог (див., наприклад, навіть табл. 1 Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП) для обладнання приводяться, крім документів, які підтверджують їх наявність (накладні, товарні чеки, які підтверджують придбання обладнання ВУЗом, договори дарування, довгострокової аренди тощо) ще і відомості про кількість, рік вводу в експлуатацію, рік останнього ремонту, для програмного забезпечення - кількість ліцензій тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Рекомендується підсилити залученість студентів до змін ОП та детальніше вести документування активності роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Веб-сайт університету є досить складним у використанні та логіка його побудови не сприяє швидкому пошуку необхідної інформації. Рекомендується його оптимізувати. 2. Рекомендується більш регулярне оновлення даних на веб-сайті, наприклад навчально-методичної літератури на сторінці кафедр та завантаження сертифікатів про підвищення кваліфікації викладачів, документально підтверджуючи написане.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ТОВБИЧ ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ